

Ujvidéki Napló.

Társadalmi és a városi közügyek vizsgáló hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	10 korona
Fél évre	5 korona
EGYSZÁM 10 FILLER.	

Főszerkesztő: **Dr. Elschléger Dezső.**Felelősszerkesztő: **Csernyei Mór.**

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

II. RÁKÓCZI FERENC-ÚT 35. SZAM
I. EMELET. TELEFON SZÁM 151.

Rémitgetés.

Ha már megszólalna a pétervárad i öregágyu még akkor sem kellene Ujvidék lakosságának annyira félnie, mint ahogyan tényleg retteg. A háboru réme kísért. Egészen nyugodtan alhatunk, járhatunk, kelhetünk. Még egy hajunk szála sem fog meggörbülni.

És ha csakugyan lenne valami, akkor is a hadi terület Ujvidéktől egy örökkévalóságnyira van.

A háborut a lelketlen kapzsiság szítja, kik ebből hasznot akarnak húzni. Ne üljön föl nekik senki. Ilyenkor a józan észre kell hallgatni, mely azt mondja, hogy ne higyjünk azoknak, kik a gabnájuk vagy egyéb élelmiszerük árát mesterségesen felszavarják. Az ilyen embereket nem lehet élelmeseznek, hanem lelketleneknek nevezni. Az esetleges mozgósításról sem a lapoknak, sem hatóságoknak, de még a magánembernek sem szabad úgy beszélniük, hogy a lakosságot rémitgetik. És ez nagyon jól van, hogy ilyen szigorú tilalom féken tartja a nyelveket. Hová jutnánk?!

A borzasztó már szinte elviselhetetlen drágaság még százalmasabb helyzetet teremtené. A bankokat már kezdik ostromolni, kivesszik a betéteket. Minő balgaság ez! Hisz a tudatlan nép így elvonja a pénzintézetek táperejét és ezek a hitelt még jobban korlátozzák, senki fiának nem adnak pénzt. Ekkor az üzleti élet még jobban pang. A bukások, csődök halomra döntik a kereskedelmet.

De ha még valamelyes ok volna az aggodalomra! Nincs, amit a leghatározottabban állíthatunk. Bizunk hazánk vezérembereiben, kik igenis akarják a békés kibontakozást.

Minden esetre az óvatosság még senkinek sem ártott. Ezért, ha az élestarun-

kat a télre megtöltjük, amint azt más esztendőben is megtettük, — az senkinek sem lesz kárara. Azonban aggodnunk nem kell.

Ujvidék lakossága egymással mindig jó egyetértésben élt. Ne engedjük e békés életet semmi által megzavartatni. Hisz ha a veszedelem, melytől ok nélkül rette-günk, elmúlik, akkor ismét rá leszünk utalva egymásra. Ezért ne feszegessünk semmiféle olyan kérdést, mely gyújtólag hatna a lobbánók termézetekre. Legyünk jóbarátok, igaz testvérek.

Mert el sem képzelhetjük minő káros kihatása lenne a mostani civakodásnak a jövőre nézve. Egy-két hónap és azután ismét a régi kerékvágásba zökkenünk vissza. Szomorú és sivár lenne azonban akkor az ujvidéki polgárság élete, ha még fullánkrok mardosnák a kedélyeket. Mennyire visszavetne bennünket a belső meghasonlás!

Városunk fejlődése, mely már mozgásban van, ismét évekre vetődnek vissza és minden már megalapozott haladást a viszály lerombolna.

Azoknak tehát, kik ok nélkül rémitgetik a népet és főleg e város lakosságát, azoknak a torkukra szorítsuk a feljajdulásukat, hogy belépusztuljanak és ha üzleti érdekből teszi valaki azt, hogy mesterségesen szítja az aggodalmat, azt könyörtelenül leplezzük le és mutassuk be aljas szándékát. Minden kornak megvan az élődíei, kik csak a hullaszag után mennek és ott érzik jól magukat ahol a keselyű.

Tartsa becsületbeli kötelességének minden ujvidéki polgár, hogy az üszköthányóknak kicsavarja kezükből a zsarátnokot.

Siessünk, teremsünk a mi békéhez szokott népünk lelkeben szilárd, aggodalommentes békét.

Mennyire vagyunk az állandó hiddal?

Mikor lesz meg a vízvezeték?

Veszünk-e erdőt?

A városi szervezeti szabályrendelet.

Ezek a legfontosabb városi ügyek, melyek iránt a közönség igen érdeklődik. Hogy kíváncsiságát kielégítsük tudósítónk felkereste a polgármestert és vele hosszabban tárgyalt a város legfontosabb ügyeiről. Szíves készséggel tájékoztatta az Ujvidéki Naplót és így a város közönségét.

— A hid ügye — mondotta a polgármester ur — a befejezéshez igen közel áll, vagyis a tavaszra megkezdjük az építkezést. A város minden munkálatot, mely a végleges tervezéshez szükséges elkészített. A katonai kincstárral rendben van minden. A kormány sem mondotta ki a végleges ultimátumot, hogy az anyagi hozzájárulását fel nem emeli. Mi iparkodunk, hogy dr. Zielinszkyt a költség előirányzat megállapításánál a legminimálisabbra szorítsuk. Mihelyt a pénzügyi viszonyok, a mi remélhetőleg a legközelebbi jövőben beáll, javulnak, azonnal alaposan hozzáfogunk a munkához.

— Hát a vízvezeték nagyságos uram?

— A vízvezeték tervezési munkálatait mint tudja, a közgyűlés a miniszteriumnak való felterjesztésre méltatta, mert kifogás-talan jóknak találtattak. Van viz, készek a tervezési munkálatok — de a pénz, mely mindennek az indító ereje, az nincs.

Tehát a vízvezetékünk is meglesz, ha pénzünk lesz.

— Az erdővétellel is már előhaladott állapotban vagyunk. De azért nem megyünk bele oly hamar, mert nem vehetünk bár-

Szőnyegek, függönyök, terítok, és minden lakásberendezési tárgyak nagy választékban.

MENRATH L. FIA butorházában:

butorok, szőnyegek, képek, függönyök — dísz-
tárgyak a legnagyobb választékban, a legszebb
kivitelben kaphatók.

Kossuth Lajos-utca 46-48. Régi megbízható cég.

Alapított 1843.

☎ Telefon 68.

hol, különösen ott nem, ahol hozzá nem férhető havas rengetegben kínálnak erdőt.

Az előbbeni két ügygel kapcsolatosan intézzük el ezt is, mert mihelyt a kölcsönt felvettük, akkor Ujvidék városában új korszak keletkezik, mely életerősségét biztosítja.

— A tisztviselők fizetésrendezése és beosztása, a szervezeti szabályrendelet módosítása sok átalakuláson megy keresztül, mert a kiküldött bizottság folyton tárgyalja. A messze jövőre kiható ilyen fontos szabályrendeletet alaposan kell átgondolni és összeállítani, hogy a város minden ügyköre ellátassék és a városnak még se legyen több kiadása. Remélem, hogy a decemberi közgyűlés már foglalkozik e tárggyal és ekkor ezzel kapcsolatban az egyhuzamban tartó hivatalos órák és szünnapok kérdése is tárgyalatni fog. A teljes vasárnapi munkaszünetnek vagyok híve, de a sok mindenféle hiábavaló ünnepeket beszüntetjük. Rendkívül szigorúan fogom ellenőrizni a tisztviselők munkálkodását és a hanyagot delutánra is berendelem. Termünk az, hogy nyáron 7—1-ig és télen 8—1-ig tartson a hivatalos idő.

Köszönettel fogadtuk e szíves és minden fontos ügyre kiterjeszkedő felvilágosítást, melyet tudjuk közönségünk is szívesen fogad.

A fortélyos család.

Bizonyára élénk emlékezetében van t. olvasóinknak az a sáskamódra elterjedt u. n. „lavinajáték“ melyet egy svájci örakereskedő indított és veszedelmes módon terjesztett egész Magyarországon. Illetékes körök csak igen elkésve jöttek rá a külföldi család lényegére, — midőn már temérdek pénz vándorolt ki hazánkból. Most újra aktuális ezen kérdés, miután hasonló csaláslról van szó.

Vogrenicsek János ujvidéki villamtelepi kalauz az áldozat, kinek révén ez ügy tudomásunkra jutott.

Eljött szerkesztőségünkbe és előadta, hogy az újságban olvasta Hans Schmitz Wien Linienstrassei örakereskedő nagyhangu, sokatígérő reklámhirdetését, hogy potom áron szerezhet ezüst órá, láncsal.

Csupa kíváncsiságból hoztattam egy árjegyzéket — mondja — az: árjegyzék helyett azonban utánvételes csomagot kaptam 9 k. 40 fillérről. Én nem voltam oda-haza mikor a postás a csomagot kézbesítette, — feleségem kiváltotta, nagynehezen összeszedte a pénzt, kölcsön is kért és utolsó fillérjét is odaadta a csomagért. Hazaérkezve meglepődtem a bécsi cég ez eljárásán, de bele is törődtem volna, hogyha — és ez a bökkenő — a terjedelmes csomagot felnyitom, hámozom a kötegeket, míg végre valami vatta között egy 5 fillér értékű bádóg láncot találok. Elolvasom kiséző levelét, melyben igen rossz magyarsággal írja, hogy csak kérjem az órá, hogyha akarom és ők 48 órán belül küldik. Írtam az óráért 1-szer, 2-szer, 3-szor, gondolva, hogy elveszett pénzemért legalább valamit kapjak, de Schmitz uram halgat, mint dinnye a fűben. Én meg sirathatom elvesztett 9 korona 40 filléremet és

bosszankodhatok feleségemmel együtt könyvelmü fejemen.

Eddig szól a kalauz előadása. Szegény ember megtörtén adta elő az esetet. Ő is szaporította az áldozatok számát és szaporította a család H. Schmitz vagyonát.

Az egész ügyet a rendőrséghez vittük. A rendőrség erélyesen fogja megtorolni a bűnös manipulációt.

Mi pedig itt hozzuk a nyilvánosság elé a dolgot és óvva intjük t. olvasóinkat, hogy ne üljenek fel mindennemű külföldi csillogó gyémántot ígérő hirdetéseinek. Árút és hazai ipart itthon is kaphatunk. Pénzünk itthon marad és ez összeget saját iparunk és kereskedelmünk előmozdítására használhassuk. De a magyar természete olyan, hogy azt veszi ami „külföldi“. Pedig ilyen családok révén, hány ezerszer 9 kor. 40 fillér vándorol ki külföldre, mely summa ezen rossz pénzügyi helyzetben érezhető tátongó sebet hagy maga után.

Vasárnapról — vasárnapig.

Küldöttségek főispánunknál.

Matkovits Béla főispánt itt tartózkodása alkalmával csütörtökön több küldöttség kereste fel.

Először az „Ujvidéki Hitelszövetkezet“ és az „Ujvidéki Katholikus Olvasó Gazdakör“ tagjai járultak a főispán elé kérvén Ömeltőségét, hogy a földmívelésügyi miniszterhez szövetkezeti ház és gazdakör létesítésére államszegélyert beadott kérvényt illetékes helyen szorgalmazva, annak kedvező elintézését vigye keresztül. A küldöttség szónoka dr. Szelezák Lajos orsz. képviselő volt, aki ugy a szövetkezet, mint a gazdakör nemes célját vázolván, az ügynek jóindulatu felkarolását kérte Ömeltőségától. Matkovits Béla főispán válaszában kifejtette, hogy a küldöttség ügyét jó kezékbe tette le és ígerte, hogy annak érdekében a leghatásosabban fog eljárni. A küldöttség tagjai voltak: dr. Ámon Pál kanonokplébános, dr. Piukovich Sándor főgimn. tanár, Gály József és Fauszt József tanítók, továbbá a következő iparosok és gazdák: Guszek István, Irsay Antal, Takács Károly, Idey Ferenc, Alexander Nándor, Hevér Márton, Róka Imre, Róka János, Redly Gergely, Dániel Mihály, Futó Imre, Klostyák István.

A küldöttség Ömeltősége jóindulatu szavait élénk éljenzéssel vette tudomásul.

Megjelentek még Ömeltőségánál a helybeli összes tanítók, megköszönvén neki, hogy a tanítók családi pótlékának elnyerése érdekében oly hathatósan közreműködött szíves volt; továbbá az „Ujvidéki Testgyakorlók Köré“-nek küldöttsége is. Mindkét küldöttséget Ömeltősége igen szívesen fogadta.

A tanítóság köszönetnyilvánítás céljából dr. Demetrovits Vladimir kir. tanácsos, polgármesternél is megjelent, ki szintén igen szívesen fogadta a tanítóságot, mely fontos missiót teljesít. A város mindig jóindulattal volt a tanítóság iránt. A mult évben a 10%-os drágasági pótlékot, ha mereven vissza nem utasítja, akkor is majd 10000 korona segélyben részesült volna. A város mindig jóakarattal kezelte a tanítóság anyagi ügyeit. Ezt a tanítóságnak el kell ismernie. Most is azon lesz, hogy a családi pótlékon kívül egyébként is támogassa a tanítóság igényeit. Ilyen kijelentések után valóban bizhat a tanítóság Ujvidék főispánja, polgármestere és az egész tanács jóakarataban.

Tanulmányi út. Payerle Nándor rendőrfőkapitány a rendőrség intézményeit és a városok újabb szabályrendeleteit tanulmányozza. E végből Győr és Pozsony városokat látogatja meg, ahol különösen a piaci szabályrendeletek kepezik majd alapját annak a nagy elaborátumnak, mely a főkapitány szabályrendeletet alkotni fogja. Mindenesetre üdvösek és hasznosak lesznek ezen

szabályrendeletek és évekre kiható erővel bírnak majd.

A Határőr 88. számában „Az igazság érdekében“ című cikkre érdemlegesen jövő számunkban válaszolunk mikor a fegyelmi ügy teljesen tisztázódni fog. Azonban megjegyezzük, hogy Gály József cikkében mindvégig kir Orbán Ignác műszaki tanácsos iránti személyes ellenszenv, tehát kapott az alkalmon és a Határőrben ennek világos tanujelét adta. Az Ujvidéki Napló elleni támadások teljesen jogtalanok, miután mi a közgyűlés lefolyását híven, az igazságnak megfelelően köztöltük te, tehát Gály J. azt teljesen félremagyarázta és magát ok nélkül sértve találta, ezért ellenünk is kikelt. Várjuk az ügy befejezését.

Az ujvidéki ipartestület előjárósága mul vasárnap Péklő Berta vezetése alatt küldöttségileg tiszteltet dr. Szelezák Lajos országgyűlési képviselőknél azon célból, hogy ő megkerje a betegápolási pótadó tervbevett 100 százalékos felemelése elleni állásfoglalására, illetve a pótadó teljes törlesének illetékes helyen leendő szorgalmazására. Képviselőnk a küldöttséget szívesen fogadta és megígerte, hogy a kérelmet alapos és komoly megfontolás tárgyává teszi és azt hathatósan támogatni fogja.

A „Vasutas szövetség“ ujvidéki kerülete „Napközi otthonának“ javára Fuchs Zsófia, Godor Nelli, Hoffmann Erzsike úrhölgyek, Schöffner Imre, Regényi Kálmán és Pájer József urak szíves közreműködésével november hó 23-án a vasuti állomás váró- és éttermében táncvigalommal egybekötött jótékony célú kabaré estélyt rendez. Személyjegy 2 korona, családjegy 4 korona. Szövetségi tagok részére személyjegy 1 kor. családjegy 2 kor. Felülfizetéseket köszönettel fogad s hiv. nyugtáz a rendezőség. Kezdeté 9 órákor. A napközi otthon igen nemes célt szolgál ezért a legmelegebb pártolást érdemli ezen kabaré.

Uj doktor. Eckstein Lajost, az ujvidéki gimnázium volt kiváló növendékét, a budapesti egyetemen kitüntetéssel letett szigorlatok után orvosdoktorrá avatták.

Halálos baleset. Ivancsevics Tódor 71 éves ácseségd a dr. Fenyő-féle építkezésnél oly szerencsétlenül csuszott meg, hogy egyensúlyt tévesztve lezuhant. Szörnyenhalt.

Öngyilkosság. Régnér József 35 éves mészáros a fürdő egyik kabinjában fölbellette magát. Azonnal meghalt. A fürdő személyzetének feltűnt a mészáros izgatottsága, ki kedden d. u. feldult arccal kabint kért. A kiszolgáló fiúnak borraival adott, magára zárta a kabin ajtaját, le sem vetkőzött. Alig hogy az ajtót magára zárta egy durranás hallatszott. A személyzet berohan és látja, hogy halva terül el Régnér a padlón. A füstölő revolvert kezében szorongatta. Hogy mi volt az öngyilkosságának oka, azt nem tudják.

Körrendelet. A honvédelmi Miniszter Urnak f. évi 11870. eln.sz. körrendelete szerint a tartalékos (póttartalékos) viszonyban teljesítendő utolsó fegyver (szolgálati) gyakorlat alól — kivéve az egyévi önkéntesekből lett tartalékosokat

Kávèbehozatala.

Uj fióküzlet

Ujvidék

Kossuth Lajos utca 35. szám.

— azok lesznek felmentendők, akik a) állomány-bavételük alkalmával valamely katonai bizottság előtt kimutatják, hogy a tornász és lövészet terén bizonyos előképzettséggel bírnak, b) az ifjúságnak a katonai tornaszatban és lövészetben való kiképzése terén legalább 2 éven át eredményesen működtek és ezt a közigazgatási járási tisztviselő bizonyítványával igazolják.

Árverési hirdmény. A kézbesíthetetlen küldemények a vasúti üzletszabályzat 81. §-a értelmében Ujvidek vasúti állomás teheráru raktárában november 27-én délelőtt 9 órakor fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladani.

Ki az erősebb? Ma az, aki előbb juthat be az Apolló színházba, ahol annyira nagy az érdeklődés: „Az erős ebb” című dán színmű iránt, hogy a helyeket előre lefoglalják. Minden jelző, amelyet ezen színmű illusztrálására fel lehetne használni kevés volna, mert Psylander és Else Frölich ebben a színműben olyat produkálnak, amivel eddigi sikereiket messze túlszárnyalják. A nyári színházban csak vasárnap lesz mindig előadás. Ma „Drama a tengeren” megy. Színtén kitűnő mű.

A régi Tigris. Az örmenytemplom átellenében van a délvidék legnagyobb áruháza. Az épületben ma az Ipar és kereskedelmi takarékpénztár és az említett áruház nyert elhelyezést. Itt volt a régi „Tigris” börtön. Ma az ujvideki ipar és kereskedelem fénypontjai itt lövelik messzeszűrő sugaraikat. Az idegen, ki városunkba jő, önkéntelenül megáll a Grosz és Krausz áruháza előtt és csodálja, hogy a zseniális kereskedői szellem, a kiváló szorgalom mit teremtetett itt, ahol azelőtt egy szürke kopottas házikó állott. De az ambíció és a vásárló közönség elismerése még tovább fejlesztették ezen áruházat. Ezt az udvarra kibővített és egy óriási terem lesz az egész. Olyan méretekben, aminő az egész országban nincsen. Serényen dolgoznak az áruház kibővítésén és rövid idő alatt előttünk áll majd egy colosseum, aminőt még eddig vidéki városban nem láttunk. A budapesti „párizsi áruház” mintájára készül, nem emeletekre, hanem egy óriási nagy teremben, ahol az ember minden ruházati és házi ipar termékeit beszerezheti.

Ujvidek legidősebb polgára meghalt. Bierti Pál 101 éves korában vasárnap meghalt. Híres szalámigyaros volt. Polgártársai közbecsülését vivta ki magának, mert egyszerű becületes munkás életet élt.

Az első ujvideki Pöngyelt hangerenyé. f. hó 9-én igen fényesen sikerült. Az egyesület érdemes elnöke ö. v. Piukovich Ferencné a jótékonyág oltárára ismét szép összeget juttatott. A hangerenyén közreműködött: Mayer Józsefné gyönyörű énekszámaival a legszebb sikert aratta. Czébak Kamillóné ki nemcsak művészi zongora játékaival, hanem szerzeményeinek újabb termékeivel is föltűnően keltett. Közreműködtek még: Deutsch Anci (szavalat), Zappé Elza (tánc) Szedlacek Tidike (ének) Hollós Pistike (hegedű) Hollós Lipót, Eckert László és Regényi Kálmán (vonós zene) Schöffner Imre (zongora). Mindannyian hozzájárultak az est sikeréhez.

A városok kongresszusának állandó választmánya az 1912. évi 58. tc. egyes fontos pontjaiban f. é. december hó 9-én Budapesten tartandó gyűlésen érdemleges határozatokat fog hozni. A közigazgatási tisztviselőkre vonatkozó új törvény sok rendelkezése az eddigi jogszabásokat, sőt a fennálló törvényes jogköri intézkedéseket és határozatokat végrehajtását megváltoztatja és a régekkeli ellenkezésbe jut. Ezt a különös és tarthatatlan állapotot akarja a választmányi gyűlés végleg rendezni. Igaz ugyan, hogy a gyűlés ezt nem rendezheti, de ráirányít majd a törvényes intézkedés mikéjére.

Halálos verekedés. A szabadkai esküdt-bíróság ifj. Kovacs László 18 éves legény bünpörében a ki Adán október 12-én korcsmai verekedés közben agyonszúrta Kiss Sándor nevű barátját, ítélték. A vádlott azzal védekezett, hogy Kiss Sándor volt a támadó és ő csak védekezett. Az esküdték vádlottat erős fölindulásból elkövetett szándékos emberölés büntetésében mondták ki bűnösnek, mire a törvényszék négy évi fogságra ítélte.

Kényes helyzetben van a 35 éves Para Teréz, aki az Iverniával érkezett Ujvidékről Amerikába, hogy sógorához Verbenz Jánoshoz

utazzék So. Nowalkra, a ki ott a Ridgre Str. 6. sz. alatt lakik és hol a jövevény anyja is tartozkodik. Para Teréz otthon hagyta férjét Magyarországon, ami magában véve még nem lett volna nagy baj, de nagyobb baj az, hogy áldott állapotban érkezett ide és a hatóság attól tartván, hogy az ilyen körülmények közt az asszony a közjótékonyágnak lesz terhére, kizárta nem véven figyelembe abbéli védekezést, hogy férjének bejegyzésével jött ide, aki később szintén követni fogja. A Menház képviselője megkísérlte ügyében a felebezést.

Öngyilkos fogorvos. Zentáról értesülünk: Markovics Arnold fogorvos társának Dr. Mável József járóorvosnak, lakásán lévő műtermében szerdán este föbe lötte magát. A fiatal fogorvos tavasszal jött Budapestről Zentára, az itteni fiatalág költelező életmódjával lépést tartani nem bírt, anyagi bajok elől menekült a fegyverhez; hátrahagyott soraiiban gyógyíthatatlan betegségéről is panaszkodott. A zentai izz. temetőben tették nyugalomra. Az elhunyt özvegy édesanyjának egyetlen gyermeke és támasza volt.

Gyógyíthatatlan betegségnek tartották évszázadok óta az Epilepsziát. E régi hit azonban újabbon elveszté jogosultságát, mivel megbízható értesülésünk van arról, miszerint egy budapesti specialista orvos tudományos alapon és bevált módszer szerint gyógyítja az epileptikus betegeket és e módszerével a baj gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma bizonyít. Ez orvos Dr. Szabó B. Sándor (Budapest, Nagykorona-utca 18.) ki gyógyulást keresőknek ajánlanul ad fölvilágosítást.

Kölcsonkönyvtár Öbecsén. A modern könyvtár kölcsonkönyvtár Öbecsén a legújabb magyar, német és francia irodalmi termékek havi 2 és 4 korona előfizetés ellenében négy és tíz müből álló postacsomagokban vidékre is szállítja és azokat havonta többször is ujakra átcsereéli. Kérjen prospektust ingyen.

Rejtélyes öngyilkosság Palánkán. Rejtélyes öngyilkosság foglalkoztatja egész héten Palánka közönséget. Ugyanis ö. v. Bartos Jánosné szül. Peth Mária nevű 36 éves, gazdag hírből álló úri nő, ki Békéscsabáról alig fél év előtt költözött Palánkára, f. hó 4-én, hétfőn délben 12—1 óra között, míg ebéd közben cselédjét valami csekélységért egy üzletbe küldte, az élekkamrában felakasztotta magát. Mire a visszatérő cselédleány ráakadt s annak kiáltozására előjövő szomszédok a kötélről levették, már halott volt. Tettének oka semmiesetre sem kereshető anyagi zavarokban, mivel a hivatalos leltározás szerint 106.000 koronán felüli készpénzről szóló betéti könyvet találtak a békésmegyei általános takarékpénztár által kiállítva s az igen értékes ékszerek s egyéb ingókon kívül, egy 9000 K-as tehermentes ingatlan is kézei hagyatéká tárgyát. A titkoszók hátterének látszó ügyben a hatóság folytatja a nyomozást.

A szentképes vigéc. Tóth István zentai gazdálkodó házához beállított Kállai Oszkár képűgnyök és a háziak minden visszautasítása dacára mindenféle szentképeket, muzsikáló jeruzsálemi feszületeket akart nyakukra sózni. Az asszony dühösen otthagya a szobában a „képviselő” urat, mire visszatért ez valóban el is párolgott, de eltűnt a szekrényből az összes ékszer és készpénz is. Feljelentésére letartoztatták Kállait, s meg is találták nála az eltűnt értékeket.

Gyilkosság Zentán. Zenta város határában fekvő Gúnnaras pusztán szept. 27-én Göblös János korcsmájában pálinkázgatót Nyikovics János több társával, amidőn Nyikovics eltávozott a korcsmából, az alig mult 18 éves Németh Fábán utána ment és minden ok nélkül fejbe vágta a nála levő megfagyottával, majd elővette biicskáját és azzal is megszurta. A kés a bordaközben hatolt s átvágta az ütér és a gyors orvosi segély hiányában az áldozat elvérzett. A tett után a gyilkos jelentkezett s azóta vizsgálati fogságban van. A szabadkai törvényszéki tárgyaláson is beismerte tettét s védekezésül annyit adott elő, hogy ittias volt és hogy a támadást Nyikovics János kezdte meg. Az esküdték halálát okozó súlyos testisértes büntetésében mondták ki bűnösnek, aminek következtében a bíróság két és fél évi börtönbüntetést szabott ki. Vinkler Elemér, a védő semmisségi panaszt adott be a 42 § nem alkalmazása miatt.

Bácsmegeyi erdők a havasok közt. Öbecséről jelentik a következő különös dolgot:

Obecse, az ő fönttartani köteles 61 hold erdőt itt a dus bácskai talajon, ármentesített területen sokkal jobban tudná hasznosítani, ha ezt az erdőt kiirtaná. De ezt az erdőfelügyelőség csak úgy engedi meg, ha Obecse ugyanannyi erdőt bárhol másutt föntart, így jött az a gondolat, hogy Obecse erdőt vesz a messze kárpáti havasok között és az itteni erdőt szántóvá alakítják át. Ezt az eszmét Márton Sándor ujvideki erdőtanácsos vetette föl és Obecse előjárósága kapott is rajta s most már alkuban is állnak egy erdő területre. A tulajdonos Pietek Lajos. Az erdő Hunyad megyében Zsilkorjésd nevű falú határában van 1200—1400 méter magasban bükk és lucfenyő erdővel borítottan. Az oldalásra kijelölt terület 600 hold, ezért Obecse Magyar-kaniza várossal szövetkezve óhajtja a vétel eszközölni. Ha Kaniza belemeleg, úgy a vétel hamarosan meg lesz. Az erdőtulajdonos holtandként 70 koronát kér a területért.

A dunai hajóforgalom és a háború. Ilyenkor ősszel legnagyobb a dunai forgalmunk a balkánállomásokkal, mely azonban az idén a háboru miatt kifejlődni nem tudott. Szünetel az odairányuló darabforgalom, mert a moratórium kihirdetése óta nem igen indítanak árut az osztrák és magyar cégek, nem bizván a bolgár és szerb cégek fizetőképességében. A németek föl is használták ezt az alkalmat új terhődtásra és hiteleznek jóformán minden szerb és bolgár cégnek, amely hozzájuk fordul. De nemcsak a Balkán felé irányuló forgalom csappant meg, hanem az onnan induló forgalom is. Gabonane-mű egyáltalán nem kerül berakásra, legjobb esetben Romániából, ahonnan most a görög hajók — a háboru miatt — nem bonyolítanak le forgalmat. E mellett a személyforgalomban is nagy a visszaesés. A magyar hajószállítók tele vannak panasszal, hogy hajóikat szerb és bolgár katonaság szállja meg, de jegyet nem váltának. Megtörtént a mult hét valamelyik napján, hogy a hajó nem akart addig utnak indulni, míg jegyet nem váltának, mire agyonlövéssel fenyegették meg a parancsnokot.

Felolvasás.

Ma Csernyei Mór az izz. hitközség iskolaépületében „Az ifjúkori bűnösökről” tart felolvasást. Mindenki szívesen látott vendég. Szabad bemenetel. Kezdeté. d. u. 3 órakor.

RED STAR LINE

VÖRÖS CSILLAG VONAL

Antwerpen-Amerika

Rendes és közvetlen hajójáratok Antwerpen-New-York és Antwerpen-Boston között.

A TÁRSASÁG HAJÓRAJA

Samland, Gothland, Mesaba, Lapland, Finland, Moonland, Zeeland, Vaderland, Marguette, Menominee, Maniton.

A hajók New-York felé minden szombaton és Bostonba minden második csütörtökön indulnak.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Red-Star-Line

magyarországi helyettese BUDAPEST VIII.

Köztemető-út 12/a.

Telefon József 10—37. szám.

7629/tkv. 1912 szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Szabó szül. Zajác Anna végrehajthatóknak Szuhrhár György s neje Szikora Anna végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 190 kor. tőkekövetelés, ennek 1912 évi június hó 1-től járó 6 % kamatai 50 kor. 50 fill. perbeli és végrehajtási már megállapított, valamint a jelenlegi 18 kor. 10 fill. és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881 LX. tcz. 144 §-a alapján és a 146 §-a értelmében az újvidéki kir. törvényszék, mint teleggkönyvi hatóság területén levő a petrőczyi 610 sz. betétben 1. sor. Szuhrhár György és neje Szikora Anna nevében álló 854 hrsz. a. 536 ö. i. sz. ház 800 kor. ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1913 évi január hó 11-ik napjának d. u. 3 órája Petrőcz község házához tüzetik ki.

Árverési Feltételek:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-án alól eladatni nem fognak.
2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10 % -át vagyis 80 kor. készpénzben vagy az 1881 LX. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidék 1912 évi november hó 3-án

Vékey Zoltán sk. kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül

Kulcsár

kir. teleggkönyvvezető.

7165/tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat!

Szranka János végrehajthatóknak kisk. Katyanszki Radován végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 320 kor. tőkekövetelés, ennek 1912 évi június hó 8-tól járó 5 % kamatai 111 kor. perbeli és végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 26 kor. 10 fill. és a még felmerülő költségek kielégítése végett valamint Kovács Bálint újvidéki lakos követelésére vonatkozólag ezennel csatlakozottnak kimondott az 1881 LX. tcz. 144 §-a és 146 §-a értelmében az újvidéki kir. törvényszék mint teleggkönyvi hatóság területén levő az ófutaki 762 sz. betétben kisk. Katyanszki Radován nevében álló A. I. 1 és 4 sor. 1-2 sorszám ingatlanukra amennyiben az Özv. Katyanszki Mladenné Kolarszki Julka javára bekebelezett és ezennel 2700 kor. megállapított összeg ígértetnek meg a haszonélvezettel együtt, ha azonban ezen összeg meg nem ígértetik, annélkül es pedig az A. I. 1. és 4. sor. 3151/1 hrsz. és közös legelő jutalék 415 kor. 1. sor. 510 hrsz. 762 ö. i. sz. háza 800 kor. 1. sor. 1791/1 hrsz. káposztás kertre 533 kor. koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1913 évi január hó 29-ik napjának d. u. 3 órája Ótutak község házához tüzetik ki.

Árverési Feltételek:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-án alól eladatni nem fognak.
2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10 % -át vagyis 41. kor. 50 fill. 80 kor. és 53 kor. 30 fill. készpénzben vagy az 1881 LX. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881 LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidék, 1912 évi október hó 19.

Vékey Zoltán sk. kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül

Kulcsár Ferenc

kir. teleggkönyvvezető.

29001. szám kig. 1912.

Árverési hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tulajdonát képező, a kiszácsi kapunál, a tartalékos katonák elhelyezésére szolgáló barakklakatnyában levő markotányos helyiség 1912 évi december 1-től — 1915 év november végéig terjedő 3 (Három) évre folyó hó 16-án d. e. 9 órakor a város gazdasági ügyosztályában (II em. 33b) nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverezni szándékozók az árverést megelőzőleg 200 (kettőszáz) korona bánat pénzt tartoznak lefizetni. A részletesfeltételek a város gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1912. évi november hó 6-án.

Profuma Béla

s. k. alpolgármester.

7330/tkv. 1912 szám.

Árverési hirdetményi kivonat!

Petrőczy gazdasági egyesület végrehajthatóknak ifj. Krausz Péter végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 5027 kor. 33 fill. és 731 kor. 95 fill. tőkekövetelés és pedig 5904 kor. 28 fill. után 1912 június hó 8-tól járó 5 % kamatai 68 kor. 50 fill. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 37 kor. 90 fill. és a még felmerülő költségek, valamint Hammerschlag Péter 3212 kor. 85 fill. követelése, mely Vrbacski János javára engedményeztetett, kielégítése végett az 1881 LX. tcz. 144 §-a és 146 §-a értelmében az újvidéki kir. törvényszék, mint teleggkönyvi hatóság területén levő a petrőczyi 2973 sz. betétben ifj. Krausz Péter nevében álló 1. sor. 737 hrsz. 428 ö. i. sz. ház 1540 kor. ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül, 1913 évi január hó 11-ik napjának d. u. 3 órája Petrőcz község házához tüzetik ki.

Árverési Feltételek:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-án alól eladatni nem fognak.
2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10 % -át vagyis 154 kor. készpénzben vagy az 1881 LX. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidék, 1912 évi október hó 26-án.

Vékey Zoltán sk. kir. tszéki bíró

A kiadmány hitelül

Kulcsár

kir. teleggkönyvvezető.

7405/tkv. 1912 szám.

Árverési hirdetmény!

Sproch János és T. végrehajthatóknak Özv. Gáspár Mihály s t. a. végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 5879 kor. tőkekövetelés és jár. és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881 LX. tcz. 144 §-a alap-

ján és a 146 §-a értelmében az újvidéki kir. törvényszék, mint teleggkönyvi hatóság területén levő kisk. Gáspár Tamás nevében álló a petrőczyi 2553 sz. betétben A. I. 1. sor. 8387 hrsz. a. jószágtestre 2510 kor. az ugyanott A. I. 2 sor. 3203/2 hrsz. a. jószágtestre 800 kor. ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1912 évi december hó 14-ik napjának d. u. 3 órája Petrőcz község házához tüzetik ki és fogadóitásával Basch Sándor bir. végrehajtó kiküldetik.

Árverési Feltételek.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási árban alól eladatni nem fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10 % -át vagyis 251- illetve 80 kor. készpénzben vagy az 1881 LX. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidék 1912 évi október hó 26.

Vékey Zoltán sk. kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül

Kulcsár

kir. teleggkönyvvezető.

THE

„Big Four“

TRACTOR!

A Winnipeg-i Nemzetközi szántógép-Versenyek győztese! Nemcsak Amerika, hanem az egész világ legjobb szántógépe.

Tekintse meg szántó gépünket üzemen és csak akkor határozza el magát valamely TRACTOR beszerzésére. Teljes szántó készletet a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett szállítunk.

Központi kereskedelm és Iparbank R.-T.

Budapest V. Váci körút 26.

Sürgőnycim: CENTRALIS.

Uj áruház

UJVIDÉKEN a róm. kath. hitközség új bérpalotájában.

Roth Manó és fia

tisztelettel jelentik, hogy az uri közönség igényeinek megfelelőleg férfi, gyermek, női ruha és szörme divat áruházat rendeztek be, mely az áruk minősége és divatos választékossága tekintetében a legkényesebb igényeket is hivatva lesz kielégíteni.

Wachtl Imre

elsőrangú modern berendezésű
kenyér-, luxus- és fehér-
sütődéjét
a t. fogyasztó közönség b. figyel-
mébe ajánlja
PETŐFI-UTCA 8. SZÁM.
Telefon 350. Telefon 350.

Közeledik a tél.

Idejében gondoskodjunk olcsó tüzi fáról.

Hol?

Glozsanszki Viszánál

Örménytöltés melletti Limánon.

Javítások!

Varrógépek, irógépek, gramfonok,
zeneszerkezetek stb. stb., ha még oly
hiányosak, legjobban, olcsón és gyorsan
javíttatnak, elhozattak és visszaszállíttatnak.

Störtz Mihály

műszaki műhely

Ujvidék, Petőfi-utca 98. szám.

TELEFON 328.

Villanyos megálló.

ERZSÉBET

szállodában

esténként a hirneves

Vajda Dezső és fiai

kittünő cigányzenekara

hangversenyez.

Papir-, író-, rajz stb. dús választékú raktárát

zománczott címtáblák, kautsukbélyeg-
zők, papir-pecsétbélyeg Sapirografi-
gép a világ legjobb gyorsmásoló gépét,
minden irodakelléket ajál elsőrangú,
legjobb minőségben

Ivkovics Milán

irodai kellékek áruhaza Kossuth Lajos
utca 1. Duna utca sarkán.

Női-kalap divatterem.

Van szerencsém tudatni, hogy
*Ujvidéken, a Fő-téren, az Apollo-
színház udvarában*

női-kalap divattermet

nyitottunk, ahol t. vevőink részére
a női kalapok összes újdonságai-
ban dús választékot tartunk.

Kalapformákban nagy raktá-
runk van és tetszésszerű díszí-
téseket, valamint átalakításokat a
legolcsóbb árak mellett elvállalunk.

Kott Berta és Došić Szaveta.

Moises és Neumann áruházában

Rákóczi Ferenc-út 55. szám

szerzi be minden gondos háziasszony vászon-
fehértanemű és ruházati szükségletét. Olcsó árak
és kényelmes fizetési feltételek.

NYOMTATVÁNYOK

ÉS

legdivatosabban, tisztán és olcsón
készít

MERKUR-NYOMDA

Fuchs Oszkár és társa, UJVIDÉK

WINKLE-PALOTA az udvarban.

TELEFON: 151.

Első Délmagyarországi galvanoplastikai és nickelező, vas- és fémesizolási műintézet

FISCHER G. J.

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 57.

Telefon: 224.

Sürgőnycim: FISCHER G. J.

T. CZ.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy folyó
évi szeptember hóban nyílt meg Ujvidéken, II. Rákóczi Ferencz-út 57. sz. alatt az

első délmagyarországi galvanoplastikai és nickelező, vas és fémesizolási műintézet.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, úgy helyben mint a környékből,
u. m. csillárok, lakásberendezési dísz tárgyak, épület és díszvasalások, kandelók,
portáldíszítések és egyházi tárgyak úgy modern mint stílusbeli kivitelben. Domborított,
kovácsolt és öntött művek, nickelezés, aranyozás, ezüstözés, rezesítés, vörörszesítés,
őnozás, acélozás, barnítás, galvanizálás és anatómintobok színezése, tűziaranyozás,
oxidálás, patinorozás és galvanoplastika.

Becsés pártfogását kéri,

tisztelettel

FISCHER G. J.

A modern igényeknek megfelelőleg **kézmű- és divatáruházamat** teljesen át-
alakítottam.

A vevőközönség kényelmére, vásárló szándékának
megkönnyébitésére a raktáron levő összes cikkekből
díszes kirakatot rendeztem be, mely a Winkle-palota
kapubejáratát és a mellette lévő helyiséget teljesen
elfoglalja.

Raktáron tartok a ma már Ujvidéken látványossá-
got képező áruházamban minden divatcikket. A legjobb
minőségűt és mégis jutányosan bocsátom eladásra, hogy

Ujvidék és környékének közönsége ne legyen kényesze-
ritve szükségletét a fővárosból beszerezni.

Szives támogatást kérek.

Markovits Sz. Dusán

kézműáruház-tulajdonos

Kossuth Lajos-utca 37. szám.

Eladom

szabad kézből, ügynökök mellözésével **Magyar utca 5. és 13. számú házaimat**

Burmán Sándor
puskaműves.

Ipar és kereskedelmi takarékpénztár részvénytársaság Ujvidék.

Alap- és tartaléktőke 830,000 korona.

Leszámitól váltókat, törlesztéses és kamatozó jelzálogkölesönöket nyújt ház és földbirtokra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Sorsjegyek vétele és eladása részletfizetésre is.

Betéteket 5%-os nettó kamatozás mellett fogadunk el s felmondás nélkül folyósítunk minden betét összeget.

Szerémi borozó Ujvidéken.

KENYÉR-UTCA 23. SZÁM alatt a Központi Hírelintézzettel szemben, melyben SCHWARZ JOZSEF úr saját termésű borai, égetett törköly pálinkája, a 27 holdnyi kőmencsai Paraga hegyen lévő szőlőjéből, poharaként vagy zárt palackokban mérsékelt árak mellett kerülnek kimerésre.

Megrendelések 50 literen felül hordóban SCHWARZ TESTVÉREK irodájába in-
tézendők (Haltér 12. szám).

A borozóban olcsón és jól lehet étkezni.
Minden hétfőn este halpaprikás.

A Z

APOLLÓ

mozgófénykép SZÍNHÁZ

a világ legjobb és minden szenzációt feltüntető filmeket mutat be. Első az első! között.

Előadás kezdete: hétköznapokon d. u. 5, vasár- és ünnepnapokon: d. u. 3-kor.

Minden vasárnap d. e. fél 11-kor gyermekelőadás, tanulságos, oktató és mulattató műsorral.

E heti szenzáció:

Az erősebb.

Egyenlő

rangúnak tekintünk mindenkit, ezért szabadságában áll mindenkinek

választó

jogát nálunk érvényesíteni, amidőn saját gyártmányunk legjavából Ujvidéken jó árut vehet.

Jogot

ormálunk annak elismerésére, hogy a legjobb cipő a

Moskovits-féle

anatómiai cipőgyár r. t. készítménye. Ujvidéki fiókiüzlet Kossuth Lajos-utca 32. Üzletvezető: **Pollák Mór.**

Grosz és Krausz

legnagyobb butor és szőnyeg áruháza

Telefon 24. sz. **Ujvidék.** Telefon 24. sz.

Az első magyar torontáli szőnyeggyár főraktár.

Pályf testvérek vasöntöde és gépgyárában Szeged
1 drb. 18 lóerejű Máv. benzinlokomobil alig használt és egy teljesen új 48" cséplő együtt vagy külön-külön eladó.

Weisz Hermina

ezelőtt SZÉVIN KÁROLY

ruhafestő- és vegytisztító-gyára

UJVIDÉK,

II., KENYÉR-UTCA 51. SZÁM.

FEST és VEGYILEG TISZTÍT férfi-, női- és gyermekruhákat, egyenruhát, csipkét, himzést, stőt, függönyöket, napernyőket, kezttyüket, struc- és disztollakat, panama kalapokat stb. stb.

Legolcsóbb árak. Előremért jó munka.

Postán érkező megbízások lelkiismeretes elintézésére kiváló gondot fordítok.

Alapítva 1830.

